

Merck toch hoe sterck

In de Tachtigjarige Oorlog werd er vooral geprobeerd om steden te veroveren. Denk maar aan hoe de Spaanse troepen Alkmaar probeerden in te nemen. Sommige steden waren heel erg belangrijk omdat ze op een belangrijke plek lagen.

Bergen op Zoom in Brabant was zo'n stad. Het lag aan de grens met Zeeland en Vlaanderen, aan de rivier de Westerschelde. Het lied "Merck toch hoe sterk" gaat over een poging van de Spaanse troepen om de stad in 1622 te veroveren. De stad werd enorm goed verdedigd en na drie maanden hard vechten moesten de Spanjaarden het opgeven. De Nederlanders waren te sterk.

Het lied werd een heel belangrijk Geuzenlied dat andere Nederlandse steden moed in moest zingen om ook zo goed te vechten als ze bij Bergen op Zoom gedaan hadden. Het werd ook het volkslied van de stad Bergen op Zoom.

Merck toch hoe sterck nu int werck sich al steld! Die't allen ty Soo ons vryheyt heeft bestreden. Siet hoe hij slaeft, graeft en draeft met geweld! Om onse goet en ons bloet en onse steden.	De Spanjaarden komen onze stad met geweld bezetten. Zo'n aanval op een stad was heel gewelddadig en er vielen vaak veel slachtoffers
Hoort de Spaensche trommels slaen! Hoort Maraens trompetten! Siet hoe komt hy trecken aen! Bergen te besetten.	Let op! De Spanjaarden komen eraan! Je kunt ze al horen! "Maraen" was vroeger een scheldwoord voor Spanjaard.
Berg op Zoom hout u vroom, Stut de Spaensche scharen. Laet 's Lands boom end' syn stroom Trouw'lyck toch bewaren.	Bergen op Zoom, blijf in God geloven, hij zal jullie helpen om de Spanjaarden tegen te houden. Jullie verdedigen niet alleen de stad, maar ook het land!
'tMoedige, Bloedige, Woedige Swaerd Blonck En het klonck, Dat de vonken daer uyt stoven. Beving En leving, Opgeving der aerd, Wonder Gedonder, Nu onder was, nu boven,	De strijd begint. Er werd met grote kanonnen op de stad geschoten. Het gebeurde met zoveel geweld dat er van alles kapot werd geschoten en mensen bedolven werden onder de stukken puin.
Door al't mijnen en't geschut, Dat men daeg'lycx hoorde. Menig Spanjaert in zyn hut In syn bloet versmoorde.	Maar er werd ook teruggeschoten. En er werden heel veel Spaanse soldaten gedood. Ook probeerde de soldaten gangen onder de stad te graven en die te laten ontploffen met kruit.

Merck toch hoe sterck

Berg op Zoom Hout sich vroom, 'tStut de Spaensche scharen. 'tHeeft 'sLands boom En syn stroom Trouw'lyck doen bewaren.	De stad vocht hard en het lukte steeds beter om de Spanjaarden uit de stad te houden.
Die van Oranjen Quam Spanjen aen boord, Om uyt het velt Als een Helt 'tGewelt te weeren. Maer also dra Spinola 'theeft gehoord, Trekt hy floecx heen Op de been met al zyn Heeren.	De stad krijgt hulp. Soldaten van stadhouder Maurits van Oranje (de zoon van de vermoorde Willem van Oranje) kwamen naar de stad om mee te vechten. Toen de Spanjaarden dat in de gaten hadden, werden ze bang. Ze vluchten gauw weg, omdat ze wisten dat ze zo niet meer konden winnen.
Cordua kruyd spoedig voort, Sach daer niet te winnen. Don Velasco liep gestoort: 't Vlas was niet te spinnen.	Ook de andere Spaanse commandanten werden wanhopig. Ze konden niet meer winnen. De strijd was verloren, Bergen op Zoom was gered!
Berg op Zoom Hout sich vroom, 'tStut de Spaensche scharen. 'tHeeft 'sLands boom En syn stroom Trouw'lyck doen bewaren.	Het is gelukt. Bergen op Zoom heeft met de hulp van God de strijd om de stad gewonnen. Bergen op Zoom en het land zijn gered!